ECLI:LV:RPPT:2019:0903.168017219.1.S
Lieta Nr. 168017219
Arhīva Nr. 1-0172-19/14

SPRIEDUMS
Rīgā 2019. gada 3. septembrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnesis Viktors Makucevičs
ar tiesas sēžu sekretāri Daci Ceplišu,
atklātā tiesas sēdē Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. A/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.^{2} pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2019. gada 20. maijā Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā saņemts Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Zemgales iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektores Valsts amatpersona 2019. gada 13. maijā sastādītais administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PC377541 un tam pievienotie administratīvās lietas materiāli par to, ka 2019. gada 10. maijā plkst. 10:00 Eduarda Smilģa iela 44-2, Rīgā, /pers. A/ savlaicīgi neizpildīja kontroles uzraudzības vai izmeklēšanas funkcijas realizējošo valsts amatpersonas likumīgo prasību, proti, trīs reizes ignorēja aicinājumus policijas iecirknī un nesniedza par sevi nekādas ziņas sniegt paskaidrojumu. Aicinājumos /pers. A/bija informēts par neierašanās sekām.

Izdarītais administratīvais pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā – Latvijas APK) 175.^{2} panta par kontroles, uzraudzības vai izmeklēšanas funkcijas realizējošo valsts vai pašvaldības institūciju amatpersonu likumīgo prasību neizpildīšanu.

[2] No administratīvā pārkāpuma protokola redzams, ka tas sastādīts bez /pers. A/ klātbūtnes atbilstoši Latvijas APK 248.^{1} panta noteikumiem. Administratīvā pārkāpuma protokols /pers. A/ nosūtīts pa pastu 2019. gada 15. maijā uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi.

Tiesas sēdē /pers. A/ nav ieradies. Par lietas izskatīšanas vietu un laiku tika informēts likumā noteiktajā kārtībā, ko apliecina personas paraksts lietas uzziņas lapā. No /pers. A/ nekādi lūgumi un vai papildinājumi tiesā nav saņemti. Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka nepastāv Latvijas APK 289.^{11} panta pirmajā daļā paredzētais gadījums lietas izskatīšanas atlikšanai.

Tiesas sēdē iestādes pārstāvis nav ieradies. Par tiesas sēdes vietu un laiku iestāde informēta likumā noteiktajā kārtībā. No Valsts policijas 2019. gada 12. augustā saņemts lūgums izskatīt lietu bez iestādes pārstāvja klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[3] Pārbaudot un novērtējot lietas materiālus, tiesa uzskata, ka /pers. A/ vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Latvijas APK 175.^{2} pantā, pierādīta pilnībā ar lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā saistībā turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[4] Saskaņā ar Latvijas APK 243.^{1} pantu pierādījumus konstatē ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar personu liecībām, eksperta atzinumu, kompetentas institūcijas atzinumu, dokumentiem, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā, elektroniskiem pierādījumiem un procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātām ziņām par faktiem.

[4.1] Latvijas APK 175.^{2} pants noteic, ka par kontroles, uzraudzības vai izmeklēšanas funkcijas realizējošo valsts vai pašvaldības institūciju amatpersonu likumīgo prasību savlaicīgu neizpildīšanu, uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai amatpersonām no trīsdesmit pieciem līdz divsimt desmit *euro*, bet juridiskajām personām — no septiņdesmit līdz septiņsimt *euro*.

Administratīvais pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas APK 175.^{2} panta par kontroles, uzraudzības vai izmeklēšanas funkcijas realizējošo valsts vai pašvaldības institūciju amatpersonu likumīgo prasību neizpildīšanu. Tātad, gadījumā, ja persona atsakās izpildīt policijas darbinieka likumīgu prasību, tad pastāv pamats sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu un saukt personu pie administratīvās atbildības, kas paredzēta Latvijas APK 175.^{2} pantā.

Minētās tiesību normas dispozīcija ietver divus pamatnosacījumus, kuriem jābūt pierādītiem, lai personu varētu saukt pie administratīvās atbildības saskaņā ar šo tiesību normu, proti, jākonstatē, vai kāds no minētajā tiesību normā norādītajiem subjektiem izteica personai likumīgu prasību un ka persona atteicās pakļauties izteiktajai prasībai.

[4.2] Līdz ar to, lai konstatētu, vai /pers. A/ darbībās saskatāma Latvijas APK 175.^{2} panta paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva objektīvā puse, jānoskaidro, vai policijas darbinieka prasība /pers. A/ ierasties uz Valsts policijas iestādi bija likumīga.

Arī atbilstoši likuma „Par policiju" tvērumam nepieciešams noskaidrot, vai šajā gadījumā policijas darbinieka rīkojums vai prasība bijuši likumīgi. Saskaņā ar likuma „Par policiju" 22. panta pirmo daļu policijas darbinieks ir valsts varas pārstāvis un likumīgās prasības un rīkojumi, ko viņš izvirzījis vai devis, pildot dienesta pienākumus, visām personām ir obligāti jāizpilda. Nepakļaušanās policijas darbinieka likumīgajām prasībām ir sodāma.

Likuma „Par policiju" 12. pants noteic policijas darbinieka vispārējās tiesības. Atbilstoši minētā panta 3. punktam policijas darbiniekam, pildot viņam uzliktos pienākumus atbilstoši dienesta kompetencei, ir tiesības veikt personu aptauju, pieņemt paskaidrojumus, kā arī izsaukt uz policijas iestādi jebkuru personu sakarā ar lietām un materiāliem, kuru izskatīšana ir policijas kompetencē, bet, ja šīs personas bez attaisnojoša iemesla neierodas pēc izsaukuma, likumā noteiktajā kārtībā veikt to piespiedu atvešanu.

Saskaņā ar likuma „Par policiju" 10. panta pirmās daļas 4. punktu policijas darbinieku pienākums ir saskaņā ar likuma prasībām veikt izmeklēšanu, nodrošināt noteiktā kārtībā kriminālistikas speciālistu piedalīšanos izmeklēšanas darbībās, veikt nepieciešamos operatīvās meklēšanas un citus likumā noteiktos pasākumus, lai atklātu, pārtrauktu un novērstu noziedzīgus nodarījumus, konstatētu un meklētu personas, kuras tos izdarījušas vai kuras slēpjas no izmeklēšanas un tiesas [..].

No minētajām tiesību normām tiesa secina, ka policijas darbinieka prasības un rīkojumi, ko viņš izvirzījis vai devis, pildot dienesta pienākumus, visām personām ir obligāti jāizpilda un par nepakļaušanos policijas darbinieka likumīgajām prasībām ir paredzēta administratīvā atbildība Latvijas APK

175.[2] pantā.

[4.3] Administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PC377541 sastādīts 2019. gada 13. maijā par to, ka 2019. gada 10. maijā plkst. 10:00 /pers. A/ adresē Eduarda Smiļģa iela 44-2, Rīgā atkārtoti neizpildīja valsts institūcijas amatpersonas likumīgas prasības, proti, neieradās Valsts policijas iestādē pēc atkārtotas pavēstes, būdams brīdināts par administratīvo atbildību.

[5] Latvijas APK 243. panta pirmā daļa paredz, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Savukārt Latvijas APK 244. pants paredz, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2007. gada 25. aprīļa spriedumā lietā Nr. SKA-157/2007 atzīst, ka administratīvā pārkāpuma protokols ir dokuments, kurā kompetenta amatpersona rakstveidā fiksē kādas personas prettiesiskas darbības, par kurām paredzēta administratīvā atbildība. Šis dokuments kā sākotnēja apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā. Līdz ar to, no vienas puses, institūcija, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu lietā, izvērtē, vai persona par protokolā fiksētajām darbībām ir saucama pie administratīvās atbildības. Savukārt, no otras puses, personai, par kuras darbībām protokols sastādīts, ir iespēja pienācīgi īstenot procesuālās garantijas savai aizstāvībai sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu (piemēram, sagatavot savus argumentus, iesniegt pierādījumus). Līdz ar to lēmums administratīvā pārkāpuma lietā būtu jāpieņem par tiem faktiem, kas norādīti protokolā – jaunu faktu norādīšana lēmumā varētu pārkāpt personas procesuālās tiesības (skat. plašāk *Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007. gada 25. aprīļa spriedumu lietā Nr. SKA-157/2007*).

Tiesa atzīst, ka administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas nodarījumā. Tātad, pārkāpums var tikt uzskatīts par administratīvo pārkāpumu, ja konstatē konkrētu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopumu. Objekts ir tas, pret ko ir vērsts administratīvais pārkāpums, objektīvā puse raksturo kā izdarīts administratīvais pārkāpums, subjekts ir persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, subjektīvā puse ir vainojama darbība (skat. plašāk *Augstākās tiesas 2006. gada 22. decembra spriedumu lietā Nr. SKA-571/2006, 2008. gada 26. maija spriedumu lietā Nr. 252/2008*).

Atzīstams, ka, konstatējot administratīvo pārkāpumu, tas ir iestādes, kura ir veikusi lietvedību un sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu, pienākums konkrēti norādīt administratīvā pārkāpuma protokolā, kādas darbības persona ir veikusi un kā izpaudies administratīvais pārkāpums, par kura izdarīšanu administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts, kvalificējot pēc konkrēta Latvijas APK paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva, gan iegūt pierādījumus, kas to apliecina. Savukārt tiesai, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, ir jāvērtē vai lietā esošie pierādījumi un ziņas par administratīvo pārkāpumu, kuras ir savākusi iestāde, kura veikusi lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, ir pietiekamas administratīvā pārkāpuma sastāva konstatēšanai personas darbībās, nevis pēc savas iniciatīvas vākt un piemeklēt papildus faktus, lai personas darbībās konstatētu administratīvo pārkāpumu.

[5.1] No Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Rīgas Zemgales iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektores kapteines /pers. G/ ziņojuma izriet, ka iestādes lietvedībā atrodas fiziskas personas iesniegums par to, ka vīrs /pers. A/ /adrese/2019. gada 3. aprīlī izteica draudus.

Iesniegumā norādīts, ka pirms konflikta abi kopā dzīvoja /pers. A/ deklarētajā adresē. Pēc konflikta iesniedzēja bija spiesta mainīt dzīvesvietu, bet /pers. A/ turpināja dzīvot /adrese B/.

/pers. A/ uz deklarēto dzīvesvietu tika nosūtītas divas pavēstes ierasties policijas iestādē, pirmo reizi 2019. gada 15. aprīlī, atkārtoti 2019. gada 29. aprīlī. /pers. A/ policijā neieradās un nekādas ziņas par sevi nesniedza.

Abas nosūtītās pavēstes tika saņemtas no Latvijas Pasta kā atpakaļsūtītas, piezīmēs norādīts, ka /pers. A/ dzīvesvieta ir /adrese C/.

Iesniedzēja telefoniski informēja, ka /pers. A/ nedzīvo norādītajā adresē, bet savā deklarētajā adresē un maldina policiju.

Tika pieņemts lēmums nosūtīt pavēsti /pers. A/ uz Latvijas Pasta norādīto adresi, bet aicinājums tika ignorēts un /pers. A/ par sevi nekādas ziņas nesniedza.

Analizējot IIS datu bāzes izdruku, tika konstatēts, ka daudzos iesniegumos pret /pers. A/ vai tajos, kuri saņemti no viņa, norādīta viņa deklarētā dzīvesvietas adrese.

Visos aicinājumos tika norādītas neierašanās sekas atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.[2] pantam. Ievērojot minēto, /pers. A/ tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols, kurš tika nosūtīts uz deklarēto dzīvesvietas adresi.

[5.2] 2019. gada 5. aprīlī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Zemgales iecirknis uzaicinājis /pers. A/ ierasties paskaidrojumu sniegšanai 2019. gada 15. aprīlī, nosūtot pavēsti uz /adrese B/.

2019. gada 17. aprīlī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Zemgales iecirknis atkārtoti uzaicinājis /pers. A/ ierasties paskaidrojumu sniegšanai 2019. gada 29. aprīlī, nosūtot pavēsti uz /adrese B/

2019. gada 25. aprīlī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Zemgales iecirknis atkārtoti uzaicinājis /pers. A/ ierasties paskaidrojumu sniegšanai 2019. gada 10. maijā, nosūtot pavēsti uz /adrese C/.

Likuma „Par policiju" 10. panta pirmās daļas 6. punkts noteic, ka policijas darbinieka pamatpienākumi ir novērst un pārtraukt administratīvos pārkāpumus, noskaidrot vainīgos, savas kompetences ietvaros sastādīt protokolus, izskatīt lietas par šiem pārkāpumiem vai arī nodot tās izskatīšanai pēc pakļautības.

[5.3] 2019. gada 27. jūnijā tiesas sēdē /pers. A/ paskaidroja, ka nav saņēmis sūtījumus, jo sieva esot pāradresējusi savus sūtījumus uz citu adresi, bet pasta darbinieks kļūdas dēļ nodevis pavēstes uz pāradresāciju. Ievērojot minētas ziņas, /pers. A/ lūdza atlikt tiesas sēdi, lai iesniegtu apstiprinājumu no valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts".

2019. gada 23. augustā tiesā saņemts /pers. A/ iesniegums ar lūgumu pievienot lietas materiāliem 2019. gada 19. augusta valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" atbildi Nr. 5-14/441, no kuras izriet, ka, lai varētu veikt pārbaudi, nepieciešami norādīto sūtījumu reģistrācijas svītrkoda numuri.

[5.4] Administratīvā pārkāpuma lietas pēc savas būtības un soda rakstura atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņām ir vērtējamas kā „mazās krimināllietas" (sk. *Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2009. gada 10. februāra spriedumu lietā Sergey Zolotukhin v. Russia*; sk. arī *Satversmes tiesas 2002. gada 20. jūnija sprieduma lietā Nr. 2001-17-0106, 6.1. apakšpunktu*).

Latvijas APK 244. pants noteic, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Administratīvo pārkāpumu lietās pierādīšanas standarts ir augsts, proti, personas vainai jābūt pierādītai ar pierādījumiem, kas nodrošina faktu konstatāciju ārpus saprātīgām šaubām. Tā kā administratīvo pārkāpumu lietas uzskatāmas par krimināllietām Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta izpratnē, personai, kura tiek saukta pie administratīvās atbildības, ir jābūt nodrošinātām kriminālprocesuālām garantijām. Viena no būtiskākajām ir nevainīguma prezumpcijas ievērošana. No nevainīguma prezumpcijas izrietoša ir arī kriminālprocesuālā garantija, ka

visas pamatotās šaubas skaidrojamas par labu personai (*in dubio pro civis*).

Tiesa uzskata, ka šajā lietā ir ievēroti visi personu tiesību aizsargājošie principi, tai skaitā nevainīguma prezumpcija. Senāta praksē ir atzīts, ka tiesai ir jātulko šaubas par labu privātpersonai tikai tad, ja, novērtējot visus lietā esošos pierādījumus, tiesa nevar nonākt pie pārliecības par personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā (sk. *Senāta 2007. gada 18. septembra sprieduma lietā Nr. SKA-395/2007 14. punkts, Senāta 2007. gada 22. februāra spriedumu lietā Nr. SKA-52/2007, Senāta 2007. gada 24. maija sprieduma lietā Nr. SKA-219/2007 17. punktu, 2008. gada 13. novembra sprieduma lietā Nr. SKA-493/2008 14. punktu*).

Šajā lietā, izvērtējot lietas faktiskos apstākļus, /pers. A/ iesniegtos pierādījumus un viņa sniegtos paskaidrojumus tiesas sēdē, tiesa atzīst, ka lietā nav konstatējamas saprātīgas šaubas attiecībā uz izdarīto administratīvo pārkāpumu, kuras būtu tulkojamas par labu /pers. A/ kā pie administratīvās atbildības saucamās personas.

[5.5] No minētā tiesa secina, ka ar lietas materiālos esošajiem rakstveida pierādījumiem apstiprinās, ka Valsts policijas darbiniekiem bija pamats aicināt /pers. A/ uz Valsts policijas iestādi paskaidrojumu sniegšanai pārbaudes veikšanai sakarā ar fiziskas personas iesniegumu, ko /pers. A/ nebija izdarījis.

Līdz ar minēto tiesa atzīst, ka /pers. A/ izdarīja Latvijas APK 175.^{2} pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

[6] Atbilstoši Latvijas APK 22. panta noteikumiem administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. Saskaņā ar Latvijas APK 32. panta pirmo daļu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[6.1] Lietā atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi nav konstatējami.

[6.2] No Latvijas APK 175.^{2} panta sankcijas izriet, ka par pantā paredzēto nodarījumu uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai amatpersonām no trīsdesmit pieciem līdz divsimt desmit *euro*, bet juridiskajām personām — no septiņdesmit līdz septiņsimt *euro*.

Par /pers. A/personību administratīvā protokolā norādīts, ka personai ir deklarētā dzīvesvieta /adrese B/, iepriekš administratīvi sodīts nav, ziņu par darbavietu, ikmēneša ienākumiem un personām apgādībā nav. Citas ziņas, kas raksturotu pārkāpēja personību, tiesai nav iesniegtas.

Ievērojot lietas materiālos esošās ziņas, tiesa atzīst, ka šajā gadījumā, lai sasniegtu Latvijas APK 22. pantā paredzēto mērķi, ievērojot lietas faktiskos apstākļus, /pers. A/ piemērojams naudas sods 50 *euro* apmērā.

[7] Ievērojot visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka /pers. A/ vaina par Latvijas APK 175.^{2} pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu ir pierādīta ar lietas materiālos esošajiem rakstveida pierādījumiem.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 274., 275. un 289.^{6} pantu, tiesa

nosprieda

atzīt par vainīgu /pers. A/, personas kods /personas kods/, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.^{2} pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un piemērot viņam naudas sodu 50 (piecdesmit) *euro* apmēra.

Naudas sods jānomaksā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no dienas, kad saņemts spriedums par naudas soda uzlikšanu.

Maksājuma rekvizīti, kuros veicama piespriestā naudas soda samaksa:

Saņēmējs: Valsts kase

Reģistrācijas nr. 90000050138

Konta Nr. LV34TREL1060191011100

Saņēmēja banka: Valsts kase

BIC kods TRELLV22

Maksājuma mērķis: naudas sods Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesai – lieta Nr. 168017219, /pers. A/, personas kods /personas kods/.

Izskaidrot /pers. A/, ka naudas soda samaksu apliecinošs dokuments nekavējoties jāiesniedz tiesas kancelejā, Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā, 109. kabinetā. Pretējā gadījumā, pēc izpildei noteiktā termiņa notecējuma, spriedums tiks nodots piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena 2019. gada 3. septembris.

Tiesnesis Viktors Makucevičs